

DOBROGEA JUNĂ

Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Redacția și Administrația CONSTANȚA str. Școlii Vama, No. 27
Abonamentul de supliment cultural un an 600 lei 6 luni 350
Pentru Autorități și Instituții lei 2.000—Reclame și inserți după tarif
Telefon No. 1343

Mobilizarea tuturor resurselor țării

După cuvântarea d-lui Prim
ministru Gh. Tătărescu

D. prim ministru Gh. Tătărescu a adresat țării un apel, un îndemn la seriozitate, la muncă și la economie.

Toate energiile neamului, toate resursele pământului trebuie să ostăz mobilizate în slujba supremului scop al apărării țării.

La granițe se construiesc cazemate și tranșee, în câmpuri, pe zone și pe câmpurile de instrucție se pregătesc de sărg ostașii,—ostași cari, cei mai mulți, sunt rezerviștii ce au lasat în grija celor de acasă sarcina plugului și a brazdel.

Oastea aceasta trebuie hrănită.

De aceea apelul primului ministru la economie, pentru a se cruța resursele țării, mai ales cele alimentare.

În acest scop, guvernul a venit cu interdicerea consumului de carne și a țării vitelor în anumite zile ale săptămânii.

Dacă astăzi se pune chestiunea cruțării vitelor pentru a putea satisface atât necesitățile de consum ale armatei, cât și cele de export, acestea din urmă asigurându-ne într-o bună măsură stocul de devize de care avem trebuință, cât și mai ales nevoia de a avea vite de muncă, și dacă pentru aceasta se găsește necesară restrângerea consumului de carne, socotim că lucrurile nu trebuie să se oprească aici.

Not credem că pe lângă restrângerea consumului de carne, ar trebui să se vină și cu înlocuirea acestui consum, de sigur o înlocuire în limita posibilităților.

Inlocuirea la care ne gândim nu înseamnă cătuși de puțin înțelegerea de... *ersatzuri* și nici legiferarea unui regim alimentar vegetarian.

Posedăm o mare avuție de care nu ne folosim în măsura în care ar fi bine să ne folosim, în măsura în care alte popoare se folosesc de mult.

Bogația aceasta este pește.

Fără îndoială, dacă peștele ar ocupa în alimentația publicului, a orașelor și a satelor, un loc mai mare, carnea s'ar consuma mai puțin și vitele s'ar tăia în număr mai mic.

Sperăm că lucrul acesta atât de elementar este înțeles la P. A. R. I. D.

Peștele însă continuă să fie scump și de aceea nu se consumă.

Cauzele scumpetei sunt multe. Între ele este și dorința de îmbogățire a unor, adică specula. Nu este însă mai puțin adevărat că proasta chivernisire a pescuitului este cauza de căpetenie.

Cunoaștem în această privință unele lucruri pe cari le vom spune peste câteva zile, pe cari le-am mai spus cândva.

Nu ne gândim să propunem acum ca P. A. R. I. D. să facă mări investiții pentru mărirea producției, fiindcă aceasta este o chestiune foarte multilaterală.

Propunerea noastră este cu mult mai simplă.

Noi ne gândim bunăoară că armata însăși ar putea consuma pește.

Și pentru aceasta, noi ne gândim că s'ar putea crea niște unități de pescari militari.

Vecinii noștri Ruși aveau pe vremuri, înainte de război, ceva în genul acesta: era *Ribarovnaia comanda*. Nu știm dacă o mai are și azi.

Era un serviciu militar, care se ocupa cu pescuitul și aprovizionarea cu pește a armatei și chiar și a populației.

Noi am putea realiza acest serviciu de pescari militari și credem că ne-ar prinde bine.

Nu intrăm în amănunte pentru moment, dar de vreme ce avem pescari pe cari îi ținem concentrați, de vreme ce avem ape ce pot fi rechiziționate ca ori ce alt bun, ca și bărcile și uneltele de pescuit, organizarea acestor unități de pescari nu ni se pare imposibilă.

Este o soluție la care ar fi de dorit să se gândească atât conducătorii armatei, cât și forurile conducătoare ale economiei naționale.

ION NEICU

Prolungirea contractelor de închiriere ale concentrațiilor

Corpurile Legiuitoare au votat legea prin care se prelungesc de drept până la 26 Oct. 1940, contractele de închiriere ale tuturor concentrațiilor de orice grad precum și ale militarilor activi.

Legea privește atât locuințele, cât și atelierile, prăvăliile etc. tuturor concentrațiilor și militarilor activi de orice grad.

Constituirea Consiliului de igienă al Ținutului

Sub președinția d-lui dr. insp. gen. Mihail Isăcescu s'a constituit la sediul Inspectoratului Sanitar din localitate, consiliul de igienă al Ținutului.

Consiliul are următoarea compunere: Președinte dr. M. Isăcescu, insp. gen. sanitar, membri: Scipio Vulcan al. de primar Gh. Stejcu, președ. Camerei de Comerț, de Gavrilăscu, insp. gen. veterinar, farm. Stăncescu din partea Colegiului farmacistilor, Tanașoacă, din partea droguștilor, dr. M. Rădulescu medic șef al municipiului, dr. George Vasilescu, director medical Casa Atig. Soc. de Encică medic igienist, ing. Gheorghiu, insp. reg. al drumurilor, delegat al I. C. C. Elena dr. Botez din partea Soc. de asistență av. Oct. Stăncescu, din Contenciosul Ținutului, un reprezentant al armatei, un reprezentant al Serv. de arhitectură al Ținutului.

După constituire, d. Gh. Stejcu, președ. Camerei de Comerț a ridicat chestiunea salubrității municipiului, relevând situația actuală a orașului. D. s'a insistat deosebit de mult asupra problemei unei băi comunale, a cărei lipsă e adânc resimțită de populația orașului.

S'a hotărât constituirea unei comisii speciale, care să ia contact cu primăria și întreprinderile comunale asupra acestei probleme și care la rândul ei să facă rapoarte către Consiliu cu expunerea situației și propunerile indicate.

D. al. de primar Sc. Vulcan a fost delegat să ducă tratative cu proprietarul băii Morfi, pentru redeschiderea acestui stabiliment.

Situația acestor băi, este următoarea: până acum ele fusese impuse cu 10 lei m. c. de apă. În urmă s'a aprobat reducerea prețului la 4 lei m. c. Băile cer însă și concesionarea plății din spate, fără de care nu se pot menține.

S'a propus, ca sub o formă oarecare aceste băi să treacă în posesia orașului, pentru utilitate publică.

Deasemenea ca băile populare, fixate în diferite cartiere ale orașului, să devină fapt împlinit.

Deocamdată, se așteaptă ca aceste băi să apară cel puțin în școlile orașului, acolo unde există și local și necesități de igienă, bine precizate.

Cum stăm cu naționalizarea întreprinderilor

Într-una din comisiunile matutului corp, d. senator Niculescu-Ritz a înfașșat următoarea situație etnică a întreprinderilor din țară, pe provincii:

Oltenia 13.685 românești, 1102 străine;

Mantenia 9.743 românești 14.947 străine;

Dobrogea 5600 românești, 6300 străine;

Moldova 11.575 românești, 16.900 străine;

Basarabia 5200 românești, 23.267 străine;

Bacovina 1553 românești 9047 străine;

Transilvania 12.015 românești 21.224 străine;

Banat 7319 românești, 8134 străine;

Crișana și Maramureș 4297 românești și 15.954 străine.

DOBROGEA POMĂNEASCĂ

DELTA DUNĂRII

de JOHN FOSCOLLO

Agent de vapora Sulina

Acolo unde Dunărea se varsă în Mare, unde fluviul, despărțit în trei brațe, șerpuește de-a-lungul unui vast meandru de stuf, prin ghioluri, plauri, grinduri și săhale răsăreau cândva unele căminuri răzlețe, locuite de oameni în ciuda greutateilor datorite unei așezări a naturii nestatornică încă.

Acolo s'a așezat apoi o viață tragică ROMĂNEASCĂ cu toate potrivnicile dorinți ale unor diplomați de cândva, care căutau par'că din adins să treacă în negura uitării viața voievozilor MIRCEA și ȘTEFAN.

Bătrânul ISTER, cel care a cunoscut pe Argonauții în goana lor după "lăna de aur"; cel care a văzut trecând tirrelele lui DARIUS în drumul lor spre SCYTHIA și a primit oștile împăratului bizantin ZIMISCES în calea lor de a înfrunta hoardele PECENEGILOR; bătrânul ISTER, martorul hărțurilor războinice provocate de interesele opuse ale marilor așezări politice din urmă, se vede astăzi statornic și deabinele prin renașterea adevăratelor din hrisoavele lui MIRCEA cel BĂTRÂN. Sceptrul doar al marelui și iubitului nostru rege CAROL II poartă înfipt pe el și titlul de adev. c. de "DOMN PE AMĂNDOUĂ PĂRȚILE DUNĂRII PÂNĂ LA MAREA "EA MARE".

Acele căminuri răzlețite, transformate astăzi în așezări trănice, duc vloga trecutului. Mai poartă și vloga prezentului, a ȚĂRII noastre. Era și este deci natural ca meleagurile acestea să fie cuprinse în armoniosul complex al ROMÂNIEI noastre ÎNTREGITE și NERĂVNITOARE de locuri străine.

Mulți dintre Români nu cunosc DELTA DUNĂRII, o plasă distinctă a Județului Tulcea, copilul sfios al Dobrogei noastre.

Mulți dintre Dobrogeni, chiar și cei dinspre Dunăre, s'au lăsat ademiniți poate de mrejele venețiene ale gârlilor VALCOVULUI și au ocolit pajștele frumoase ale grindurilor deltene, cu flora lor tropicală, cu pădurile—minuni, cu apele lor străvezii.—domeniul unei faune aparte, unde omul se lasă dus spre o meditare profundă asupra operei grandioase a Creatorului.

Dar și fâuriile omului pot fi înțelese mai ales în DELTA DUNĂRII unde, pe deoparte o instituție europeană numită C.E.D. (Comisiunea europeană a Dunării) s'a trudit timp de opt decenii ca să stăvilească Impulsurile naturii fără a reuși pe deplin, iar de alta, o administrație românească a putut, în răstimpul de șase decenii, să plămădească un SUFLET NAȚIONAL ROMÂN și să-l închege deabinele de matca lui naturală.

Un șir de sate presărate în jurul orașelului SULINA, care împreună cuprind Delta, simt și gâresc ROMĂNEȘTE. Locuitorii Sulinei și ai satelor marginase din nordul și sudul Deltei, sunt urmașii celor care au putut întrezări chiar din clipa ultimei descălecări a dorobanților din 1878, binele ce a putut izvorî de la noua stăpânire.

Dobrogea întreagă de altfel s'a folosit de dorințele de bine atât de clar și frumos exprimate de către Domnitorul CAROL I. cu ocazia triumfalei Sale călătorii din anul 1879. Glasul domnesc a fost urmat de șirul nesfârșit al fâuriilor pentru binele obștei. Delteanul dobrogean se simte statornic astăzi în traiul specific românesc și e gata să înfrunte MOARTEA pentru apărarea acestui trai.

Un DIMITRIE NENIȚESCU, dintre primii prefeți ai Județului Tulcea însuflețit de măreața misiune încredințată lui a știut să câștige încrederea Deltenilor din cele dintâi zile ale administrației sale. Apoi un prinț, DIMITRIE MORUZI, vâstar al foștilor domnitori moldoveni, a știut, la rândul ei, să însufle în ei entuziasmul. Cu încredere și cu entuziasm, închegarea își urma calea ei firească.

Prințul Moruzi unul dintre protestatari ai nedreptății Impuse României de atunci în Congresul din Berlin, îndemnat de Domnitorul Țării a știut să înăbușe amărăciunea de a și vedea moșia strămoșască trecută sub scutul moscovit și să se avânte la crearea unei noue suferințe românești printe delteni. Pomenirea lui rămâne vie în amintirile bătrânilor, cari l'au cunoscut. Mai rămâne adânc înfiptă în inimile urmașilor, păstrată ca un depozit sacru al tradiției locului.

Prințul MORUZI, la Românilor delteni; "kneazul" haholilor japorojeni ai satelor LETEA, CARAORMAN și St. GHEORGHE, răscolnicii politici fugiți de urgia rusească și propășii pe meleagurile ascunse ale Deltei; "kneazul" lipovenilor fugiți și ei de prigonirile religioase moscovite și stabiliți în jurul bisericilor lor din satele SISTOFCA și MILA; Bey Pașaua "iubit al turco-tatarilor rămași; guvernatorul grecilor din Sulina a știut să câștige respectul, dragostea și evlaviea unor oameni trudiți până atunci de urgia celor mari. Nu se știa—povestesc bătrânii—ei, kneazul Român, să se avânte împreună cu ei, cu hârțelul și cu sapa în mână, la stăvilirea puhoacelor Dunării, când se revărsau ele pe ogoarele lor dându-le astfel o frumoasă pildă și un prețos ajutor. La salutul său de "sănătate, băeți!" exclamat și în limba lor haholească, (zdravste nlopti) se auzea răspuns cu strigătul specific lor de "zdravi fetalem". Strigătul supunerii entuziaste către noua lor stăpânire din partea unor oameni ce cu greu se lăsau stăpâniți.

În orașul SULINA, reședința prințului Moruzi, în văzul și admirația străinilor, numiți pe atunci europeni, funcționari superiori ai C.E.D.-ului o nouă eră se creia. Străjerii, acea fală a line-retului român de astăzi erau cunoscuți în Sulina pe timpurile lui Moruzi. Mai toți elevii școlilor, odraslele românilor, grecilor, turcilor, tătarilor, ukrainenilor, evreilor, slavonilor, italienilor, francezi-

(Continuare în pag. 2 a)

Alina Statalui Negustoresc

Alina Negustoresc din localitatea... intruni sub prezidiu d-lui Gh. Stețcu. Au participat d-nii: Const. N. Săry, Dumitru Bărsănescu, D. D. Belloiu, C. Vastoiu, C. Lăscaridi, V. Breban, N. Gavrilăscu, D. S. Dumitriu, Ioan N. Tudor, D. Tru Răzescu, Gh. Andrei, Tudor Tatu, Leon Diradurian, Nicu Bărgan, St. Frangopol, Dragomir Rusu, T. Kulumglan și Ștefan Căciula.

D. Președinte Gh. Stețcu a pus în curent pe d-nii membrii din comitet cu situația financiară a Sfatului la sfârșitul anului expirat. D-sa a adus mulțumiri d-lui C. Lăscaridi, care, în calitate sa de contabil de meserie, a supravegheat de aproape lucrarea registrelor pe acest an. D-se a pus apoi în discuție proiectul de buget pentru anul 1940, care va fi supus adunării generale din 7 Aprilie a. c. Comitetul a aprobat întocmai acest proiect de buget.

În chestiunea concesiunii hornaritului de primărie, d-l Președinte a făcut cunoscut că Duminică 17 crt. la ora 10 dim. au fost convocați la Camera reprezentanții diferitelor bresle profesionale, pentru a discuta pe larg această chestiune atât de importantă și din partea Sfatului a fost delegat d-l deputat D-tru Răzescu.

D-l Președinte a prezentat apoi rezultatul consfățuirii ce a avut cu reprezentanții Primăriei în chestia stabilirii perceperei taxei ad-valorem și a dat cetire procesului verbal încheiat cu această ocazie și care va fi înaintat d-lui Primar spre aprobare. Se va aduce la cunoștința comercianților modul cum se va percepe pe viitor această taxă.

S'a discutat de asemenea noile impozite și taxe pe exercițiul 1940/41 în special timbrul de 2 lei la sută asupra mărfurilor cumpărate și vândute, arătându-se de d. președ. că nu s'a clarificat suficient în ce privește cumpărăturile sau vânzările sub sută de lei. D-sa crede că aceste operațiuni sub sută de lei, făcute mai ales de populația nevoiașă, nu ar trebui să fie lovite de noua taxă.

D-l deputat D-tru Răzescu a recunoscut că nu s'a precizat nimic dar trebuie clarificare, căci se vor ivi foarte multe greutăți la aplicarea acestei taxe sub sută de lei.

D. Președinte a făcut cunoscut că controlul prețurilor și declararea stocurilor de mărfuri la comercianți s'a amânat până la 1 Aprilie. D-sa a constatat și aici unele nelămuriri: de exemplu nu găsește folositor ca comercianții en-grosiști cari vând cu amănuntul, să declare lunar, numele celui dela

care a cumpărat și numele celor cărora a vândut, pentru ca s'ar face liste kilometrice, întru nimic folositoare. D-sa a propus ca aceștia să declare statistic stocurile intrate, eșite și soldurile rezultate. S'a hotărât să se facă convenite intervenții.

În încheiere d. Gh. Stețcu a arătat că în Consiliul de Higienă Ținutal, la care a participat, a pus din nou în discuție chestiunea modificărilor și renovărilor ce se impun de Serv. Sanitar localităților de consum, amintind greutatea înfăptuirii acestor modificări în aceste timpuri, cu atât mai mult cu cât majoritatea localităților sunt de construcție veche și nu se mai pot modifica fără mari cheltuieli, iar cei fără capital vor încheia prăvăliile.

D. Medic Șef al municipiului a răspuns că modificările trebuiesc făcute, dar a promis că nu le va cere decât acolo unde se vor putea face.

D. Președinte a cerut apoi ca la Adunarea Generală dela 7 Aprilie a. c. comercianții să participe în număr cât mai mare.

Asigurările pe viață ale marinarilor civili

Bresla marinarilor civili din localitate de sub conducerea d-lui Cădor St. Popescu, a fost sesizată asupra insuficienței primelor de asigurare pe viață a marinarilor civili, în special a celor angajați de Soc. „Steaua Română”.

În această privință reprezentanții calificați ai marinarilor, arată că, în timp ce o simplă firmă din localitate (Bessi) a asigurat pe pescarii întrebuințați în preajma coastelor românești cu 450.000 lei, Soc. particulară de navigație menționată mai sus, care execută curse lungi și în apropierea teatrului de operații navale, a fixat asigurarea la 350.000 lei!

Această problemă merită toată atenția cunoscând nu numai greutățile vieții de marină, dar și riscurile pe cari, constatăm, cei interesați se fac că nu le observă.

Autoritatea tutelară, sperăm că va interveni. Marinarii români, capabili și modești, prețuesc în ochii țării mult mai mult.

Industrializarea fructelor

În urma activității Ministerului Agriculturii pentru valorificarea fructelor, prin industrializarea lor, s'a ajuns la o fabricație anuală de 100 vag. marmeladă.

Întocm Dobrogea are regiuni pomicele, îndesebi apreciate, în Delta Dunării, jud. Tulcea și Constanța înființarea unei fabrici de marmeladă, de ex. la Murlatlar, ar fi indicată din toate punctele de vedere.

Viața Breslelor Intrunirea muncitorilor din portul Constanța

Muncitorii grupați în jurul breslei muncitorilor din porturi și transporturi din Ținutul „Marea”, au ținut o întrunire sub prezidiu d-lui Vasile Petre, președinte, asistat de V. Căvacu, vice-pres. și Nicu Apostolescu, secretar.

Au luat parte din București, senatorul Lazăr Măglașu, Stoica Mihalcea, președintele Uniunii breslelor muncitorești din porturi, dr. M. Isăcescu, președ. F. R. N. la municipiu și Col. Popescu Ion, cdt. G. N. din municipiu.

După deschiderea întrunirii, secretarul a citit memoriul înaintat Ministerului muncii, iar d. Vasile Petre, președ. breslei a făcut o dare de seamă asupra activității desfășurate de comitet.

D. Col. I. Popescu, cdtul G. N. din municipiu și d. dr. Mihail Isăcescu, președ. F. R. N. au arătat importanța pe care au căpătat-o sub regimul Frontului Renașterii Naționale, breslele de toate categoriile.

D. Stoica Mihalcea, președ. Uniunii breslelor din porturi, după ce a examinat problema muncitorească în lumina ultimelor evenimente, referindu-se la chestiunea căminului muncitorilor din portul Constanța, a arătat că acest deziderat va fi satisfăcut cât de curând, întrucât nimeni nu poate contesta drepturile muncitorilor, cari l'au ridicat din sudoarea muncii lor.

Senatorul Lazăr Măglașu, după ce a mulțumit reprezentanților F. R. N. pentru participarea la această întrunire de breaslă, a amintit faptul extrem de important și anume că în urma intervențiilor făcute, s'a legiferat și ajutorarea familiilor de muncitori concentrați, prin crearea unui fond special.

D. Vasile Petre, președintele breslei, a încheiat întrunirea citind telegramele expediate.

Obligații impuse negustorilor locali

În ultimul timp, prin reglamentul de funcționare al localităților publice, ca și prin dispoziții ale Serviciului tehnic și arhitecturii, primăria a impus o sumă de noi obligațiuni negustorilor locali.

O parte din aceste cereri ale primăriei au fost prezentate și comentate la timp, cu toată autoritatea de d. președinte al Camerii de comerț Concluzia e că se pretinde prea mult negustorului și că momentul pentru toate aceste renovări, modernizări, etc., nu este bine ales. S'a cerut printre altele faianță pe pereții tuturor closetelor. Departe de a fi contra acestei instituții și a recomanda în locul lui „gardal”, negustorii găsesc că un closet curat întreținut este suficient pentru moment.

Pe de altă parte, s'a pus chestiunea dărâmării a 50 de prăvălii, în cel mai comercial cartier al orașului, pe strada Mangalia. Mai ales aici, negustorii se fac forte să dovedească un lucru nitat: nu e timpul.

„Avem două cetăți de apărat: aceea periferică a fruntarilor naționale și aceea internă, a economiei naționale: prima se apără cu o oaste vitează și bine înzestrată, a doua se apără cu o monedă sănătoasă și cu factori economici în activitate asigurată și productivă”.

MITIȚA CONSTANTINESCU
Ministrul Finanțelor

DELTA DUNĂRII

(Continuare din pag. 1-a)

lor, englezilor, etc. amalgamul celor de naționalități și credințe ce forma pe atunci populația sulineană, îmbrăcate în uniformă cumpărate și dăruite de Moruzi se înșirau militărește în coloane și cu o bogată fanfară în frunte și sub emblema tricolorului privit cu stințenie, pășeau mândre, la comanda instructorilor români. Sufletele copiilor se plămădeau și ele și se încheagau de toată orânduire a lucrurilor. Școlile confessionale, multe la număr, primeau și ele profesorii aleși pe sprânceană de către Moruzi. Ei știau să imbie vârstarele străine de pe atunci în tainele bogate și frumoase ale graiului românesc. O sală de teatru, cu două rânduri de loje, frumos împodobită și cu decoruri bogate, construită pe cheltuielile lui Moruzi, atrăgea somitățile rampei românești Notara, Ag. Bărsescu, Voiculesca, etc. veneau regulat la Sulina, iar producțiile lor erau întotdeauna urmate de manifestații patriotice. Înnul Regal încheia în mod solemn festivalurile. Lumea pășea ca prin vis spre fericirea promisă și hărăzită de Domnitorul Țării.

Dimitrie Moruzi, era secundat în această operă și de o Doamnă: MAICA SA, născută Cantacuzino și înrudită cu familia domnitoare de pe atunci, a Obrenovicilor. Slavonii sulineni lușii și ei de pe coastele Dalmațiene, din cauza presurilor Habsburgice, o adora. MAICA TUTUROR DELTENILOR, Doamna alina nevoile și durerile, înțelegea, simțea dorințele nevoiașilor. O bună-tate de MAMĂ care cânta, par'că din adins gloria cerească a martiriului.

În anul 1893 o molimă îngrozitoare s'a năpustit pe Delta: HOLERA, de prin alte meleaguri. Doamna MORUZI, înconjurată de medicii: D-rul G. PETRESCU Directorul Spitalelor C. E. D., D-rul KERCEA, medicul orașului și de D-rul I. CANTACUZINO, un îndrăgostit al Deltei, devenit apoi marele profesor, se străduise din răsuferință să combată molima care secera multe vieți. Buna creștină, se lăsa îndrumată numai de binele ce l'putea face. Cel de sus a vroit că prin suprema jertfă a vieții sale, să reverse în plin în inimile administrațiilor flului ei, acea recunoștință pe veci pomenită. Căpătase boala. Puterile ei slăbire de atâta trudă nu au putut reacționa molimii. Muri în acel an de groază. Toată suflarea sulineană și delteană a condus o la locul ei de hodină, în jalea și plânsetele tuturor.

O coloană de marmoră se înalță în mijlocul cimitirului orașului. Sub stemele Moruzilor și Cantacuzinilor, numele Doamnei e cioplit de veci. Viața ei e înșirată în patru versuri, par'că eșite din fundul inimilor Deltenilor. Iată le:

„Și binele ce l'am gustat și răul ce l'am îndurat,
Trecut-au ca o ceață.
Un singur lucru n'a trecut, e binele ce l'am făcut
În viață...”

DIMITRIE MORUZI s'a retras după ce și a îndeplinit misiunea încredințată lui de către înțeleptul Rege CAROL I. Samința înfiptă adânc în ghea delteană bine brăzdată, încolțise frumos. Urmasii lui au știut și ei să hrăzdeze ogorul salvat de paragina ce o cătușa timp de veacuri.

Un alt român DIMITRIE STRAT, vâstarul fostului sletnic al Domnitorului CAROL I, a știut la rândul său să însuflească în inimile Sulinenilor și Deltenilor admirația și apoi DRAGOSTEA pentru patria lor adoptivă. Alți Români alte suflete alce, au putut la rândul lor, să oțelească prin acțiunea lor de propovăduitori ai fetei românești, acel simț NATIONAL al locului, fără de care nimic trainic nu rămâne.

Generația actuală, oțelită de cea de ieri, care a știut să înfrunte cu prețul VIEȚII piedicile întâmpinate pentru ÎNTREGIREA NEAMULUI, își cunoaște CEMĂREA. Toți Deltenii laolaltă fără distincție a diverselor obârși clasate deja în negura uitării, ROMÂNII ENTUSIAȘTI astăzi, duc cu ei fiorul cea al dragostei de ȚARĂ, NEAM și REGE. Hora unirei care-i împreună în manifestațiile lor de bucurie, actuale li va uni și mai bine în ziua când Țara li va chema la DATORIE.

DELTA DUNĂRII, deapuri ROMÂNEASCĂ, va trăi și va muri la nevoe ROMÂNEȘTE.

JOHN FOSCOLLO

„Tradis” Soc. Anonimă Română Constanța

CONVOCARE

D-nii acționari ai Societății sunt convocați în adunarea Generală anuală în ziua de 14 Aprilie 1940 ora 10 a. m. la sediul Societății în Constanța Str. Gh. Gr. Cantacuzino No. 20.

La ordinea zilei:

1) Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1939, și a contului de profit și pierdere.

Pentru a putea participa la deliberările Adunării Generale D-nii acționari sunt invitați a depune acțiunile la sediul Societății cu cel puțin cinci zile înainte de ziua Adunării.

În cazul când la data sus arătată nu se va întruni numărul legal potrivit Art. 214 Cod Comercial Regele Carol II, Adunarea se va amâna pentru ziua de 28 Aprilie 1940, când se va ține cu orice număr de acționari.

„TRADIS” S.A.R.

Cum modernizează pietele și cum încurajează negțul român, Domnul General Teodor Nicolau, Primarul Municipiului

— Plângerea unui producător român —

Domnule Primar, căror interese particulare Mutat la obor, depe urma consirangerii organelor D-estre — unde condițiunile de igienă sunt cu mult inferioare celor din Piața Grivița — unde lipsă de apă este o piedică esențială la practica comerțului de zarzavat — am ajuns să fiu forțat azi, datorită acestor neprielnice condițiuni, să închid prăvălia, deși în calitatea mea dublă de producător și negustor, aduceam servicii reale pieții și orașului nostru, care, după cum se știe, nu este impresurat de prea multe grădini de zarzavaturi românești.

Inchid deci comerțul meu după ani de muncă și o agonisire de îndelungată strădanie, datorită administrației municipale.

Dacă din punct de vedere material nu pot trage la răspundere Primăria Constanța, care întotdeauna poate invoca în beneficiul său motive de utilitate publică, din punct de vedere moral las, Domnului Primar, cu toată durerea care o simt, întreaga răspundere administrației D-estre, — forțat fiind să subliniez aci soarta pe care o poate avea un negustor român chiar atunci când intră într'un comerț necesar orașului.

ION POPA

O nouă victorie a industriei românești

Uzinele Malaxa au prezentat oficialităților un nou tip de locomotivă, de concepție și construcție pur românească, destinată transporturilor de marfă.

După datele tehnice ce le are acest nou tip de locomotivă, în concepție cu cele existente, se dovedește atât din punct de vedere al concepției, cât și a realizării în sine, că suntem astăzi la egalitate cu țările cele mai perfecționate.

Și în acest important sector de activitate constructivă, ca și în multe alte mari realizări, se dovedește că inventivitatea, puterea de creație și concepția tehnică românească, sunt la nivelul cerințelor de viață și de progres, pe care le încadrează în permanentă țara noastră.

Uzinele Malaxa, una din cele mai mari și mai moderne utilizate uzine din Europa centrală, a dat țării românești și în armament și transporturi și în materii tehnice, independența de care avea nevoie și puterea de realizare cerută de imperativul secolului douăzeci.

Noua locomotivă Malaxa, dovedește indeajuns și capacitatea și concepția și puterea realizatoare a industriei românești.

Subscrieți BONURI pentru înzestrarea Armatei

Ravagiile malariei

Isbucnirea malariei, care a cauzat moartea unui ofițer și a atins tot echipajul lui „Trefusis” plecat de la Dakar (Africa Occidentală Franceză) la Perth, dovedește încă odată cât de dezarmat este echipajul unui vas împotriva țânțarului paludismului, dacă se neglijează tratarea sistematică cu chinină a echipajului.

În câteva triburi africane prunicii moștenesc această boală care nu-i părăsește în tot cursul vieții lor, dar în regiunile unde malaria nu e endemică, un singur purtător de parazit ajunge pentru a contamina toată lumea. Faptul depe „Trefusis” s'a întâmplat și pe o insulă din sudul Pacificului mândră că nu era infestată de paludism. Această insulă se afla departe de orice focar de contagiune, ca un vapor solid ancorat în mijlocul Oceanului.

Pentru a comemora sosirea unui compatriot care trebuia să se instaleze pe insula și care era al optsprezecelea colonist alb, s'a organizat o serbare. Festivitățile au durat mai multe zile și nou sositul ca și ceilalți șaptesprezece albi se amuzară regește dar după o lună, treisprezece dintre ei fură cuprinși de accese de febră paludică. Singurul remediu eficace, chinina, fu imediat pus la dispoziția bolnavilor, tinându-se seama de recomandările Comisiunii Paludismului Societății Naționale care prescriu pentru tratamentul malariei o doză de un gram până la un gram 30 centigrame de chinină pe zi, timp de 5 până la 7 zile, iar pentru a preveni boala — în timpul sezonului febrei — o doză zilnică de 0 grame 40 centigrame de chinină în raportul său publicat în 1938, aceeași Comisiune a Paludismului accentuează la pagina 130 faptul că dintre medicamentele antipaludice, chinina ocupă încă primul loc în practica curentă din pricina eficacității sale clinice, a toxicității sale aproape nule cât și cunoștinței atât de răspândite a întrebunțării sale.

Nu s'a mai văzut un acces de febră atât de serios și se presupuse că boala a fost introdusă în insulă, dar nu se știa cum.

Bănuelile căzură asupra noului venit și se dovedi că ele erau întemeiate, căci compatriotul, care fusese primit cu atâta solemnitate a adus teribila boală depe Coasta de Aur. Țânțarul paludismului aliat pe insulă, a făcut restul a sigurând propagarea boalei (242)

—XX—

Tribunalul Jud. C-ța S. III a AFIPT

No. 6322 din 15 Martie 1940

Acest Tribunal prin jurnalul No. 686 | 1940, a dispus urmărirea veniturilor generale ale imobilului situat în Constanța str. Mareșal Joffre No. 28, prop. deb. Andrei Dimitriou, cu domiciliul ales la d. avocat N. Cașu, din Constanța strada T. Vladimirescu No. 20, pentru despăgubirea creditoarei Agripina Boicenco din Constanța, cu lei 3000 lunar, pensie alimentară de la 19 August 1938 până la tranșarea divorțului, divorț ce s'a transcris la Primăria Municipiului Constanța la 10 Noembrie 1939, datorată pe baza fișului executor cu No. 79 | 1939 al Curții de Apel Constanța S. I.a.

Dosar 499 | 1940 S. III.a. Președinte, Triandafil Șefportărel, Leonescu

INFORMAȚIUNI

Atragem deosebita atențiune a abonaților noștri că SINGURUL care are în puternicirea de a încasa a bonamentele la ziarul nostru și a elibera chitanțe valabile, este d-l MIRCEA PA NAITESCU, cărui l se poate cere spre a prezenta legitimația respectivă.

Redacționale

Atragem deosebita atențiune a cititorilor noștri asupra articolului intitulat „DELTA DUNĂRII” datorit prietenului nostru d-l John Foscollo, — articol a cărui subtilitate și frumusețea de formă nu va scăpa nimănui.

În consiliul de miniștri ținut Marți 19 Martie, membrii guvernului au luat în cercetare proiectul de lege al colonizărilor și au autorizat pe d-l ministru al agriculturii să l depună pe biroul Corpurilor Legiuitoare

În mod onorific, Straja Țării a numit în calitate de confesori ai legiurilor de străjeri din jud. respectiv, pe următorii preoți: pr. Nicolae Georgescu, Bazargic. pr. Constantin Staicu, Constanța și pr. Ștefan Popescu, Silistra.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 30 Martie 1940 ora 11 dim. se va ține la ofiul ptt Constanța l licitație publică pentru lucrări de reparațiuni și transformări interioare, necesare localului ptt Constanța.

La facultatea de litera din Iași s'a înființat pe data de 1 Aprilie a c un INSTITUT DE TURCOLOGIE.

Director general onorific al acestui nou institut a fost numit d. prof. Nicolae Iorga.

Director de studii va fi d. prof. Frantz Babinger, angajat cu contract de Universitatea leșeană.

Capitalul real de plată al datoriei publice a Români l a fost stabilit pentru data de 1 Aprilie 1940 la totalul de 97.8 miliarde lei din care 63.3 miliarde reprezintă datoria externă și 34.5 miliarde datoria internă.

Teatrale

Cunoscuta comedie a d-lui G. Ciprian „Capul de Râțoi”, care a reperat un bine meritat succes pe scena Teatrului Național din București, se va juca Joi 23 Martie, ora 9 seara, la Tranulis. În soluțiile principale d-lor I. Morțun, G. Ciprian, Aurel Atanasescu, societarii ai Teatrului Național.

Agricole

Ministerul Agriculturii distribuie cu reducere de 20 la sută, semințe de grâu de primăvară, orz, ovăz, cartofi, floarea soarelui, in, cânepă și bumbac.

Aceste semințe vor înlesni acoperirea deficitului de însămânțări din toamnă, vor depinde pe săteni cu culturi mai rentabile și vor înlocui o parte din actualele suprafețe cultivate.

Aprovizionarea cu semințe — contra cost — este organizată prin prin federalele județene

Extinderea legumiculturii

Pentru îmbunătățirea hranei sătenilor, s'au cumpărat semințe de cartav în val. de peste 12 milioane lei și se vor face 2800 răsaduri cu gemuri și 1500 obișnuite, răspândite în toată țara.

Distribuirea semințelor sau a răsadurilor se va face cu o plată de 0 la sută din valoarea lor.

Noul foraj

Pentru rezolvarea, parțială cel puțin, a problemei apei în Cadri-later, Ministerul Agriculturii a hotărât printre alte lucrări cu caracter de interes general săparea unor noi surse de puțuri la mări adâncimi, cari să permită atingerea izvoarelor de apă aliate acila mări adâncimi.

Rezidența Ținutului Mares a hotărât, paralel, săparea unui puț într'una din comunele mai expuse secetei.

Diverse

La discuția în jurul adresei de răspuns la Mesa ul Tronului, a luat parte și d. Ștefan Huhulescu, deputat de Constanța, rostind o cuvântare bine apreciată, pe care o vom reproduce într'un număr viitor.

Pierzând Buletinul Buir. Populației eliberat de Primăria com. Albești jud. Constanța, pe numele Filip Tăbăcaru îl de la nul în mâinile oricui s'ar găsi.

Cumpăr de urgență tractoare agricole. Prefer „Lantz sau „Deutz”. A se adresa D-lui Petrov str. Principesa Maria No. 45 Bazargic.

Acte de Notariat

VĂNZĂRI

Martin Ciomac vinde d-lui Golt Leon din București sup. de 150 m. p. în Constanța, lotul 24, careul 343 cu 14.000 lei.

Kalust K. Culumgian, vinde d-lor Valeria și Theodor Alecoide imobilul din Constanța, B-d Regina Maria 16 cu 550.000 lei.

Atige Abdul Galivinde d-nei Olga Guju sup. de 300 m. p. și tuat în Constanța, str. Freamătului 22, cu 14.000 lei.

Ana C. Siroc vinde d-lui Anton Neagu sup. de 2 ha. în com. Vișoara jud. Constanța, cu 8000 lei.

Constantin, Nicolae, Radu, Gheorghe, Petre Ștefan și Ana Anghel și Maria Gh. Ciucea vând d-lui Dumitru D. Munteanu sup. de 2000 m. p. în com. Râmnic jud. Constanța cu 2000 lei.

Anica și Ilie Tănase Ilie vând d-lor Eleonora și Dobre Gh. imobilul din Constanța, str. Râsboeni 23, lotul 23, careul 240 cu 75.000 lei.

Vasile N. Capri vinde d-nei Sofia sup. de 990 m. p. în com. Negru Vodă cu 6000 lei.

Vasilica Barbu, Nedelca D. Burlacu, D. Burlacu, Ioana A. Chiriță, Vasilica D. Lică și Neaga L. Cotigă vând d-lor Floarea N. Aldea și Vasile Aldea sup. de 3 ha. și 3332 m. p. în com. Vișoara jud. Constanța cu 12000 lei.

Maria L. Mareș vinde d-lui Chirea R. Grigore, sup. de 6,200 ha în com. Valea Rea cu 37.200 lei.

Nicolae D. Gujă vinde d-lui Gh. Gh. Vlăduceanu sup. de 1 ha, lotul No. 1, situat în comuna

Scrișoarea jud. Constanța, cu 12.000 lei.

Nicolae D. Gujă vinde d-lui Vasile M. Vasile sup. de 1 ha lotul 1, în com. Scrișoarea jud. Constanța, cu 12.000 lei.

Constantin Gr. Stan vinde d-lui Pr. Ilie Dragomirescu sup. de 3532 m. p. lotul No. 76 situat în com. Scrișoarea cu 12.660 lei.

Despina A. Tranulis vinde d-lui Eftimie Calambotos imobilul din Constanța, Fund. Șc. primare No. 6 cu 80.000 lei.

Nicolae Făgărăș vinde d-nei Rarița Const. Martinescu sup. de 5 ha. în com. Vișoara jud. Constanța cu 50.000 lei.

Testamente

Nicolae Făgărăș testază averea sa fiilor săi.

Dumitru Gh. Bădescu din com. Sibinara jud. Constanța testază averea sa soției sale.

Polite protestate

Limonis Mihalache, Constanța 12.000 lei, Tudor Zlatanof, com. Arman județul Caliacra 1000 lei, Marin Vintilă str. Moldovei 12, 3000 lei; Gheorghe Burik, strada Tomis 17, lei 1500; F. Abramovici str. Ștefan cel Mare No. 23, 3520 lei; Const. Suslu, str. Carol No. 62, lei 3000; Pr. D. Vălcu, com. Ferdinand I 40.000 lei; I. Mihalcea, str. Bogdan Vodă 36, 10.000 lei; I. Caracota, Bazargic 3350 lei; Const. Suslu, 3000 lei; Gheorghe Mein, Constanța 1200 lei; Const. Pascu, Banu Mihalcea No. 64 lei 4470.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Comisia pentru constatarea condițiilor de naturalizare și recunoaștere
Dosar Nr. 4034 III | 1939

D-l Stavră Dragon domiciliat în Constanța Str. Ion Grădișteanu Nr. 53 a făcut cererea acestui Minister pentru a i se acordă cetățenia română.

Prin cerere petiționarul arată că este supus grec de profesiune comerciant, născut în Dontrinata-Chefalonia-Grecia la data de 1878 de religie ortodoxă venit și stabilit în țară în anul 1894.

Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică aceasta spre știința acelor care ar voi să facă întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

Corpul Portăreilor Tribuealului jud. Constanța.

Publicațiune de Vânzare

No. 6720 1940 Martie 19

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 28 (douăzeci și opt) Martie 1940, începând de la ora 10 dimineața înainte, se va vinde prin licitație publică care se va ține în piața Carol din Constanța averea mobilă a debitorului Smaranda Popescu din Constanța str. Carol No. 127, compusă din 150 kg mere obișnuite, 20 portocale, 20 grappfruit și altele. Averea mobilă a debitorului Sofocle Contos din Constanța strada Ștefan cel Mare No. 4 compusă din: una masă de sufragerie lemn, un garderob lemn mahon, una dormeză studio, una dormeză de lemn, un covoraș și altele prevăzute în procesul verbal de urmărire aflate la dosar pentru despăgubirea creditorului D. St. Dumitriu din Constanța cu suma de lei 17.000 capital cu procente legale de la scadența până la achitare plus lei 1700 cheltueli de investire oșebit cele de executare datorate pe baza titlurilor executorii cu No. 16 și 17 | 1940 ale jude. Mixt Constanța.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatorii de a concura vor veni la locul în ziua și ora sus arătată.

Șef Portărel, indescifrabil
Dos. o. 88 | 1940

Mica Publicitate

Pierzând buletinul eliberat de biroul Populației C ța No. 768975-937 pe numele Rasim Ferat domiciliat Mahalaua Kojciu str. Frunzelor 126, precum și actul de naștere eliberat din com. Nistorești și ordinul de lăsarare la vatră le declar nule în mâinile oricui s'ar găsi.

Tânăr medic (refugiul) caut cameră mobilată ieftină. Răspunde-ți la ziar sub „Polonez”.

Pentru plantațiuni de primăvară, arbori cu coroană, sofora japonica, acer negundo, (arțar) frasin, plop piramidali, duzi, tuia tamarix, trestie de mare, glădice.

A se adresa: Oct. Văleanu, la Camera de Comerț Constanța.

Loteria de Stat MERCUR

Biroul A. BOGOSIAN

Constanța—Str. Carol 49 (vis-a-vis de Poștă)

anunță pe Oriz. săi jucători, că la tragerea ce a avut loc la 18 Martie 1940, au eșit următoarele

numere câștigătoare:

Lei 200.000	No. 445603	Anexe Sed. Iași
„ 200.000	„ 479623	„ „ Cernăuți
„ 100.000	„ 37381	Matcă „ Timișoara
„ 100.000	„ 45214	„ „ București
„ 100.000	„ 33093	„ „ București

precum și numeroase câștiguri mai mici.

Oprirea mașinei în producție este o pagubă mare, pentru Dvs.

Compozițiile folosite pentru lagărele motoarelor Dvs. trebuie să fie de prima calitate, fiindcă Dvs. nu puteți asuma un risc atât de mare, folosind o compoziție oarecare. Compozițiile pe bază de cositor

TURBEX

folosite la lagărele Dvs., dau toată siguranța dorită în funcționarea mașinilor Dvs.

CLARK, S. A. R. PLOEȘTI

SEMINȚERIA

București Str. Carol No. 5
Semințe de legume, flori și agricole
CATALOG GRATUIT

Alegerea curelelor de piele pentru transmisiunile Dvs este o chestiune de mare importanță.

urelele de piele pentru transmisiuni

STANDARD - REZISTENT - CROMIN

sunt recunoscute de toată industria românească, drept curele economice de prima calitate și deși sunt ceva mai scumpe decât obișnuitele curele de comerț, diferența mică de preț este repede câștigată de Dvs. prin:

Transmiterea sigură și neîntreruptă a forței

Rezistența lor mai mare la uzură,

Durata lor de funcționare mai îndelungată

FABRICA DE CURELE PENTRU TRANSMISIUNI CLARK S. A. R. PLOEȘTI

Consumatorii mulțumiți profund

Bronzurile fosforate

ARKEDO - DENSA METAL - PUBIN

Și Dvs. le veți prefera, fiindcă sunt bronzuri superioare, furnizate în calitățile exact corespunzătoare cerințelor Dvs.

Deci, când aveți nevoie de bronzuri superioare, adresați-vă:

TURNATORIEI DE METALE CLARK, S. A. R., PLOEȘTI

SUBSCRIEȚI

BONURI

pentru înzestrarea armatei

Instituția de Arte Grafice

al ziarului

„DOBROGEA JUNĂ”

Strada Scariel Vărnăv 23

Cădire și instalație proprie

CONSTANȚA

Pravăzută cu cele mai

noi caractere de li-

tere, MAȘINI de CU-

LES, STEREOȚIPIE

ZINCOGRAFIE și cu

INSTALAȚIUNE

ELECTRICE

PROPRIE

Efectuează orice lu-

cărări în această ra-

mură ca: BROȘURI

ZIARE, CĂRȚI DE

VISITĂ, PLICURI,

FACTURI, AFIȘE

DE TOATE MĂRI-

MILE ȘI TOATE

CULORILE

și tot felul de imprime

oficiale și comerciale

în cele mai moderne

condiții de exe-

cuțiune. Atelier

de LEGĂTORIE.

ASIGURAȚI PACEA ȚĂRII VOASTRE

SUBSCRIIND
BONURI PENTRU
INZESTRAREA
ARMATEI

SOFIA ȘAPIRO
MASEUZĂ
Subchirurgă cu Diplomă
Vasile Alexandri 8

A apărut
UNA SUTA UNU
QUATHENE
DOBROGENE
de CONST. N. SARRY

DOBROGEA JUNĂ